

Työtä, hyvinvointia ja kestäväää kehitystä kehitysmaihiin

Vuoden 2016 kehitystuloksia Finnfundin sijoituksista

Yrityksillä on tärkeä tehtävä maailman suurten haasteiden, köyhyyden, epätasa-arvon ja ilmastomuutoksen ratkaisemisessa.

Jotta YK:n Agenda 2030:n ja kestävään kehityksen tavoitteet saavutetaan, yritykset on saatava mukaan: kehitysmaiden on arvioitu tarvitsevan uusia investointeja jopa 2 500 miljardin Yhdysvaltain dollarin verran. Finnfund on Suomen valtion yksi työkalu tämän rahoituksen mobilisoimiseen.

Finnfund ei myönnä lahjamoitoista apua, vaan sijoittaa taloudellisesti kannattaviin ja vastuullisiin yrityksiin, jotka tuottavat kehitysvaikutuksia. Kyse on pitkäaikaisesta rahoituksesta hankkeisiin, jotka eivät muuten usein toteutuisi – Finnfund on valmis ottamaan riskiä, johon kaupalliset rahoittajat eivät usein ole valmiita.

Vuonna 2016 uusista sijoituksista 82 % tehtiin kolmeen köyhimpään maaluokkaan.

Finnfund käyttää sijoituksiinsa kolmenlaista rahoitusta: hankkeista palautuvaa rahoitusta ja

tuottoa, valtion myöntämää rahoitusta sekä markkinoilta saatavaa lainarahoitusta.

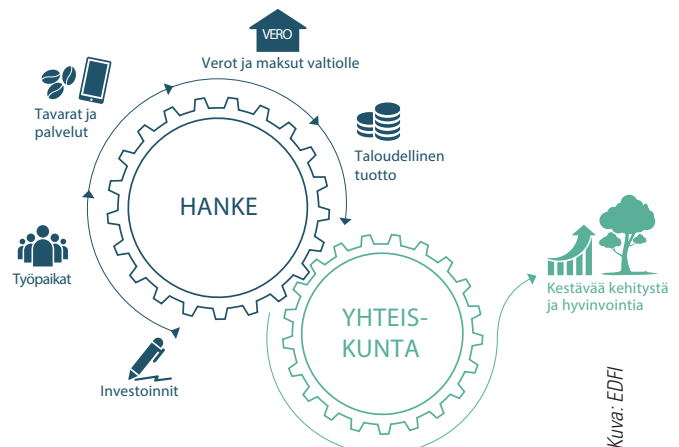
Yritykset luovat kaivattuja työpaikkoja

Maailmanpankin arvion mukaan yhdeksän kymmenestä työpaikasta kehitysmaissa syntyy yksityiselle sektorille. Työpaikkojen luominen ja mahdollisuuksien tarjoaminen kehitysmaiden kasvavalle nuorisolle ovat avainasemassa äärimmäisen köyhyyden poistamisessa. Tähän tarvitaan vastuullisia yrityksiä.

Tähän julkaisuun on koottu Finnfundin rahoittamien yritysten tuottamia kehitystuloksia vuonna 2016. Sijoituksissa on aina mukana myös muita rahoittajia. Tuloksia ei ole suhteutettu rahoitusosuuteen, sillä vaikutusmekanismien todentaminen on haasteellista: kehitysrahoittajan vaikutus vaihtelee tyypillisesti monista eri tekijöistä riippuen.

“Maailmassa on enemmän kuin tarpeeksi rahaa Agenda 2030:n toteutukseen. Nyt se rahoitus ei virtaa oikeaan suuntaan.”

YK:n pääsihteeri António Guterres
YK:n yksityisen sektorin foorumi, syyskuu 2017

Enemmän ja parempia työpaikkoja kehitysmaihin

Työpaikkojen luominen kehitysmaihin on yksi Finnfundin toiminnan keskeinen tavoite. Vuoden 2016 lopussa ne yritykset, joihin Finnfund on sijoittanut suoraan, työllistivät noin 29 950 ihmistä. Heistä naisia oli noin 9 500 (32 %). Tämä on merkittävää, sillä monessa kehitysmaassa naiset ovat miehiä harvemmin virallisissa työpaikoissa. Työpaikoista noin 8 810 eli kolmannes sijaitsi Afrikassa.

“Finnfundin rahoittamat yritykset työllistivät suoraan 9 500 naista.”

Etenkin rahoitussektori kuten pankit ja pienrahoituslaitokset ovat tärkeitä työllistäjiä. Suorista työpaikoista noin 14 870 eli lähes puolet syntyi rahoitussektorilla. Näistä työntekijöistä naisia oli 35 %. Rahoitussektorin merkittävin työllistävä vaikutus syntyy kuitenkin pääosin sen rahoittamien yritysten kautta.

Tuotannolliset yritykset sekä infrastruktuurihankkeet tarjosivat työpaikan suoraan noin 14 610 ihmiselle, joista naisia oli 28 %.

Suorien sijoitusten lisäksi Finnfund rahoittaa yrityksiä välillisesti rahastojen kautta. Välillisesti rahoitetut yritykset työllistivät noin 73 830 ihmistä, joista naisia oli noin 23 080 (31 %). Näitä työpaikkoja oli eniten pienrahoitussektorilla ja palveluissa,

mutta myös maataloudessa, teollisuudessa ja rahoitusalailla.

Epäsuorilla työpaikoilla on iso merkitys

Yritykset työllistävät myös epäsuorasti silloin, kun syntyneet työpaikat liittyvät yrityksen toimintaan mutta ihmiset eivät ole yrityksen palkkalistoilla, vaan he työskentelevät omassa tai paikallisessa yrityksessä ja tuottavat esimerkiksi ruoka-, siivous- tai kuljetuspalveluja.

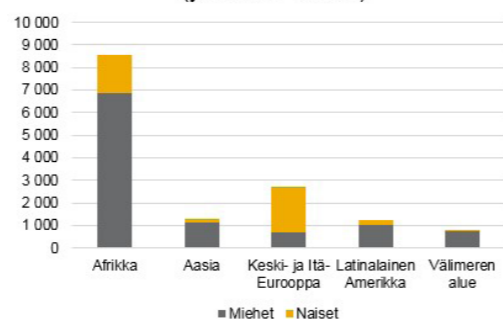
Yrityksen työpaikat lasketaan yrityksen toiminnasta välillisesti aiheutuviksi, jos vähintään puolet sen tuloista liittyy suoraan hankeyhtiön toimintaan.

Kehitysvaikutusten näkökulmasta epäsuorien työpaikkojen merkitys on usein suuri: yksi yritys voi lisätä yritystoimintaa ja työpaikkoja lähiympäristössään merkittävästi.

Vaikutusten arviointi on kuitenkin haasteellista, ja eurooppalaiset kehitysrahoittajat ovatkin kehittäneet työkaluja erityisesti uusiutuvan energian hankkeiden epäsuorien työllisyysvaikutusten tarkempaan arviointiin.

Vuonna 2016 Finnfundin rahoittamat yritykset vaikuttivat noin 1 192 160 epäsuoran työpaikan syntymiseen. Suurin osa näistä työpaikoista syntyi rahoitussektorin rahoituksen kautta.

Suorat työpaikat suorissa sijoituksissa*
(yhteensä 14 607)

* ei sisällä rahoituslaitoksia tai rahastoja

Miksi työpaikat ovat tärkeitä kehitykselle?

Hyvä työpaikka on usein tärkein väylä ulos köyhyydestä. Yleensä ongelmana ei ole työn puuttuminen, vaan työtä ei ole riittävästi, se on epävarmaa ja epävirallista tai siitä ei makseta elämiseen riittävää palkkaa.

Maailmanpankki on arvioinut, että kehittyvissä maissa yhdeksän kymmenestä työpaikasta syntyy yksityiselle sektorille. Siksi työpaikat ovat tärkeitä niin yksilöiden ja heidän lähipiirinsä kuin koko yhteiskunnan kehitykselle.

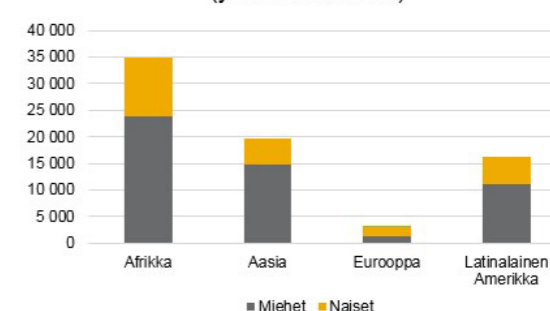
Hyvä työpaikka auttaa pois köyhyydestä

Työpaikassa olennaista on sen laatu, kuten työolot ja -ehdot sekä mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön.

Finnfund on edellyttänyt yli kymmenen vuotta rahoittamiltaan hankkeilta hyvien kansainvälisten käytäntöjen ja standardien noudattamista. Keskeisiä periaatteita ovat esimerkiksi Maailman työjärjestö ILO:n työelämää koskeva julistus sekä se, että työntekijöillä tulee olla mahdollisuus ilmoittaa työhön liittyvistä epäkohdista nimettömänä ja turvallisesti. Tällainen valitusmekanismi eli niin sanottu *grievance mechanism* on myös osa Maailmanpankkiryhmään kuuluvan IFC:n ympäristö- ja yhteiskuntavastuustandardeja.

Hankkeelle asetetut vaatimukset määräytyvät tapauskohtaisesti hankkeen ympäristö- ja yhteiskuntavaikutusten sekä -riskien mukaan.

Työpaikat rahastojen sijoituskohteissa
(yhteensä 73 830)

Fuzu auttaa työpaikan löytämisessä

“Teen työnhakemuksia melkein joka päivä. Fuzu tekee työnhausta helppoa ja pitää kartalla siitä, mitä on tarjolla. Kun luo Fuzuun profiilin, palvelu etsii sopivat työpaikat ja lähettää niistä viestejä”, sanoo sisäänostajan työstä haaveileva nairobiilainen **Gregory Oyolo**.

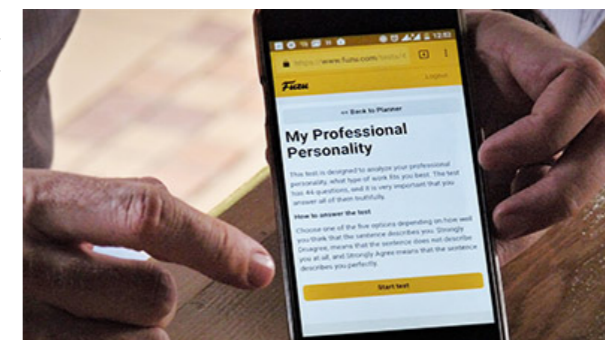
Nuorisotyöttömyys on suuri ongelma Keniassa. Suuri ongelma on se, että avoimista työpaikoista kuulee vain tuttujen ja tutuntuttujen kautta. Ilman suhteita on vaikea edetä.

Vuonna 2013 perustettu kenialais-suomalainen työnhakupalvelu Fuzu vastaa tähän haasteeseen. Netissä toimiva palvelu yhdistää työnhakijat ja yritykset, jotka saavat palvelun kautta suoran yhteyden osaaviin työnhakijoihin. Työnhakijoille palvelu tarjoaa uraohjausta ja vinkkejä CV:n tekemiseen. Palvelua on käyttänyt jo yli 800 000 kenialaista.

Fuzun on tarkoitus laajentua myös muualle Afrikkaan, sillä maanosan työmarkkinoille tulee vuosittain miljoonia uusia työnhakijoita. Kun nuoret pääsevät töihin, myös tarve kotimaasta lähtemiseen vähenee.

Maa: Kenia
Toimiala: Tietoliikenne ja tietotekniikka
Sijoitusvuosi: 2016
Lisätietoa: Finnfundin vuosikertomus 2016

[Fuzu tuo yhteen työpaikat ja tekijät](#)

Edullista ja puhdasta energiaa koteihin ja yrityksille

Puhtaan energiantuotannon edistäminen on yksi Finnfundin tavoitteista. Finnfund rahoittaa sekä suoraan energiahankkeita että rahastoja, jotka keskittyvät erityisesti uusiutuvan energian edistämiseen.

Vuonna 2016 erilaiset puhtaan energian hankkeet kattoivat neljänneksen Finnfundin sijoituksista. Finnfund rahoitti 25 puhtaan energian hanketta, joiden arvo oli yhteensä noin 162 miljoonaa euroa. Investoinnit jakautuvat aurinkovoimaan (27 %), tuulivoimaan (23 %), maakaasuun (18 %), vesivoimaan (13 %), biopolttoaineisiin (16 %) ja energiatehokkuutta edistäviin hankkeisiin (3 %).

Finnfundin rahoittamat yritykset tuottivat sähköä yhteensä 6 619 gigawattituntia. Tästä noin 90 prosenttia tuotettiin rahastojen kautta välillisesti rahoitetuissa yrityksissä erityisesti Kaakkois-Aasiassa ja Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Tu-

tettu energia ylittää esimerkiksi koko Etiopian tai Tansanian sähkönkulutuksen vuonna 2014.

Finnfundin suorien sijoitusten tuottama energian määrä kasvoi 720 gigawattituntiin edellisen vuoden 447 gigawattitunnista. Kasvu selittyy Thaimaassa rahoitettujen biokaasuvoimaloiden kasvaneella tuotannolla sekä uusien aurinkovoimaloiden käyttöönotolla Jordaniassa ja Hondurasissa.

Sähkön tuotannon odotetaan kasvavan merkittävästi tulevina vuosina, kun rakenteilla olevia tuuli- ja aurinkovoimaloita saadaan käyttöön.

Voimalaitosten lisäksi Finnfund rahoittaa sähköverkosta irrallaan toimivia aurinkosähköjärjestelmiä. Ne tuovat sähkön ja valon lisäksi merkittäviä hyötyjä kotitalouksille, koska ne ovat halvempia kuin yleisesti käytetyt, tehottomat ja saastuttavat kerosiinilamput.

Mobisolin aurinkopaneeli toi Maryn perheelle sähkövalon

”En halunnut, että lapseni joutuvat hengittämään kerosiinin katkua, sillä se on vaarallista keuhkoille. Siksi päätin hankkia järjestelmän, jolla saamme sähköä aurinkopaneeleista ja oikeat valot”, kertoo kenialainen **Mary Muigain**.

Kajiadon maaseudulla, muutama kymmenen kilometriä Kenian pääkaupungista Nairobista miehensä kanssa asuva Mary Muigain osti joulukuussa 2016 Mobisolin aurinkosähköjärjestelmän. Paketti koostuu katolle asennetusta aurinkopaneelista sekä akusta, joka varastoi päivällä kerätyn sähkön talteen.

Mobisol myy Afrikan sähköttömälle maaseudulle yhden kotitalouden aurinkovoimaloita, jotka asiakas voi maksaa edullisella kuukausimaksulla käyttämällä mobiilirahaa.

Finnfundin rahoituksen tavoitteena on tukea yrityksen kasvua, parantaa ihmisten elintasoja ja lisätä uusiutuvan energian käyttöä. Saamansa rahoituksen myötä Mobisol on laajentanut toimintaansa nopeasti Ruandasta ja Tansaniasta Keniaan sekä käynnistänyt yhteistyön yhdeksässä muussa maassa.

Vuoden 2016 loppuun mennessä yritys oli asentanut yli 67 000 aurinkosähköjärjestelmää koteihin ja yrityksiin, ja niistä oli hyötynyt yli 330 000 itäafrikkalaista. Järjestelmillä pystytään tuottamaan yhteensä yli 6,5 megawattia aurinkoenergiaa. Vuonna 2016 Mobisol työllisti suoraan ja välillisesti yli 1 000 ihmistä.

Maa: Tansania, Ruanda, Kenia
Toimiala: Aurinkosähköistysjärjestelmät
Sijoitusvuosi: 2016

Lisätietoa: Finnfundin vuosikertomus 2016

Aurinkopaneeli toi Maryn perheelle sähkövalot

Uusiutuvan energian lisääminen hillitsee ilmastonmuutosta

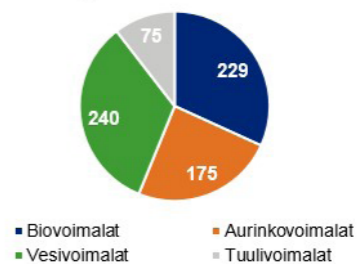
Finnfundin investoinnit uusiutuvaan energiaan kohdistuvat yleensä voimalaitoksen rakentamiseen. Voimalaitoksen rakentamisen yhteydessä syntyy suoria kehitysvaikutuksia työpaikkojen luomisen ja infrastruktuurin, kuten esimerkiksi teiden rakentamisen kautta.

Rakentamisvaiheessa ostetaan tyypillisesti myös paljon tavaroita ja palveluja paikallisilta toimijoilta, millä on positiivinen vaikutus varsinkin paikallistalouteen. Entistä paremmat tiet ja liikenneyhteydet mahdollistavat samalla esimerkiksi sen, että paikalliset maanviljelijät ja yritykset voivat viedä tuotteitaan myyntiin entistä laajemmalle alueelle.

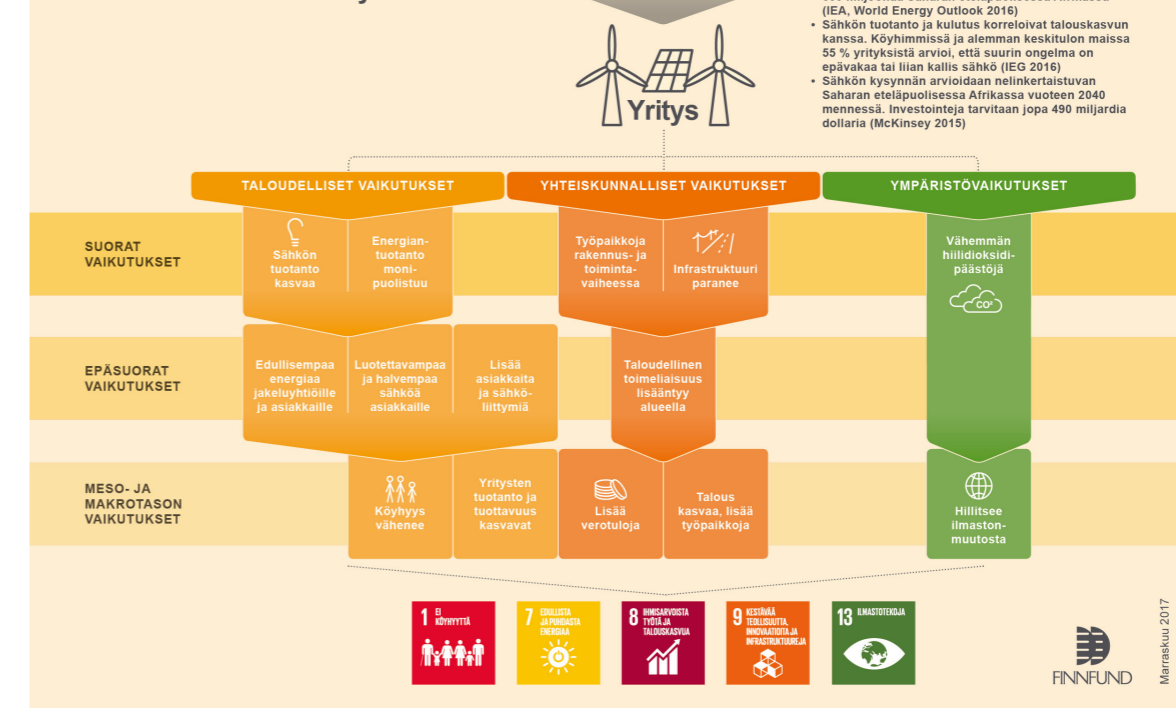
Valmistuessaan voimalaitos tuottaa puhtaampaa energiaa, mikä vähentää tarvetta tuottaa energiaa saastuttavammilla tavoilla, kuten dieselgeneraattoreiden avulla. Tämä vähentää hiilidioksidipäästöjä ja tukee ilmastonmuutoksen hillintää.

Kasvanut sähköntuotanto vaikuttaa talouteen esimerkiksi lisäämällä sähköliittymiä, vakauttamalla sähkön jakelua tai halventamalla sähkön hintaa. Nämä vaikutukset yhdessä tai erikseen lisäävät taloudellista tuotantoa, joka lisää edelleen työllisyyttä ja talouskasvua.

Finnfundin suorien investointien tuottama sähkö yhteensä 720 GWh

Miten uusiutuva energia edistää kestävästä kehityksestä?

Metsätaloudella ilmastonmuutosta ja metsäkatoa vastaan

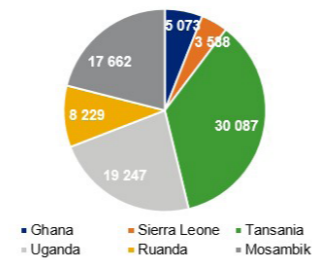
Kestävä metsätalous on yksi Finnfundin painopistealueista. Kestävä metsätalous on ympäristöllisesti kestävä, hyödyttää paikallisia yhteisöjä sekä yhteiskuntaa ja on yrityksille taloudellisesti kannattavaa.

Vuoteen 2016 loppuun mennessä Finnfund on tehnyt sijoituspäätöksiä kestäväan metsätalouteen yhteensä noin 129 miljoonan euron edestä. Näistä 95 miljoonaa euroa on suoria sijoituksia kymmeneen istutusmetsäyhteykseen ja loput rahastojen kautta tehtyjä epäsuoria sijoituksia metsähankkeisiin.

Istutusmetsät sijaitsevat tyypillisesti harvaan asutulla maaseudulla ja ovat yleensä alueensa merkittävimpiä työnantajia. Vuonna 2016 Finnfundin suoraan rahoittamat kymmenen metsäyhtiötä

työllistivät 5 400 työntekijää, joista 990 eli noin viidesosa oli naisia. Nämä yritykset ostivat vuoden aikana paikallisia palveluja ja tuotteita yli 60 miljoonalla eurolla, maksoivat veroja lähes kymmenen miljoonaa euroa ja sijoittivat yhteisöjen kehittämiseen 1,2 miljoonaa euroa.

Finnfundin rahoittamat istutusmetsät Afrikassa yhteensä noin 84 000 hehtaaria

Kestävä metsätalous on hyvää liiketoimintaa

Finnfund edellyttää, että sen asiakkaat tähtäävät kansainvälisten standardien käyttöönottamiseen.

Yksi tunnetuimmista kansainvälisistä sertifiointeista on FSC® (Forest Stewardship Council®). Kansainvälisten tutkimusten¹⁾ mukaan kehitysmaiden FSC-sertifioituissa metsissä on vähemmän ympäristötuhoja, laitonta metsästystä, laitonta puun kaatoa, laittomia kaivoksia ja metsäpaloja kuin esimerkiksi kansallisesti suojelluissa luonnonpuistoissa. Myös puiden kaataminen ja tiet on tehty ympäristön kannalta vastuullisemmin kuin sertifioiduissa metsissä.

FSC-sertifiointilla on tutkimusten mukaan myös positiivisia vaikutuksia työntekijöiden työoloihin ja työturvallisuuteen sekä erityisesti metsäyhtiön ja ympäröivien yhteisöjen välisiin suhteisiin.

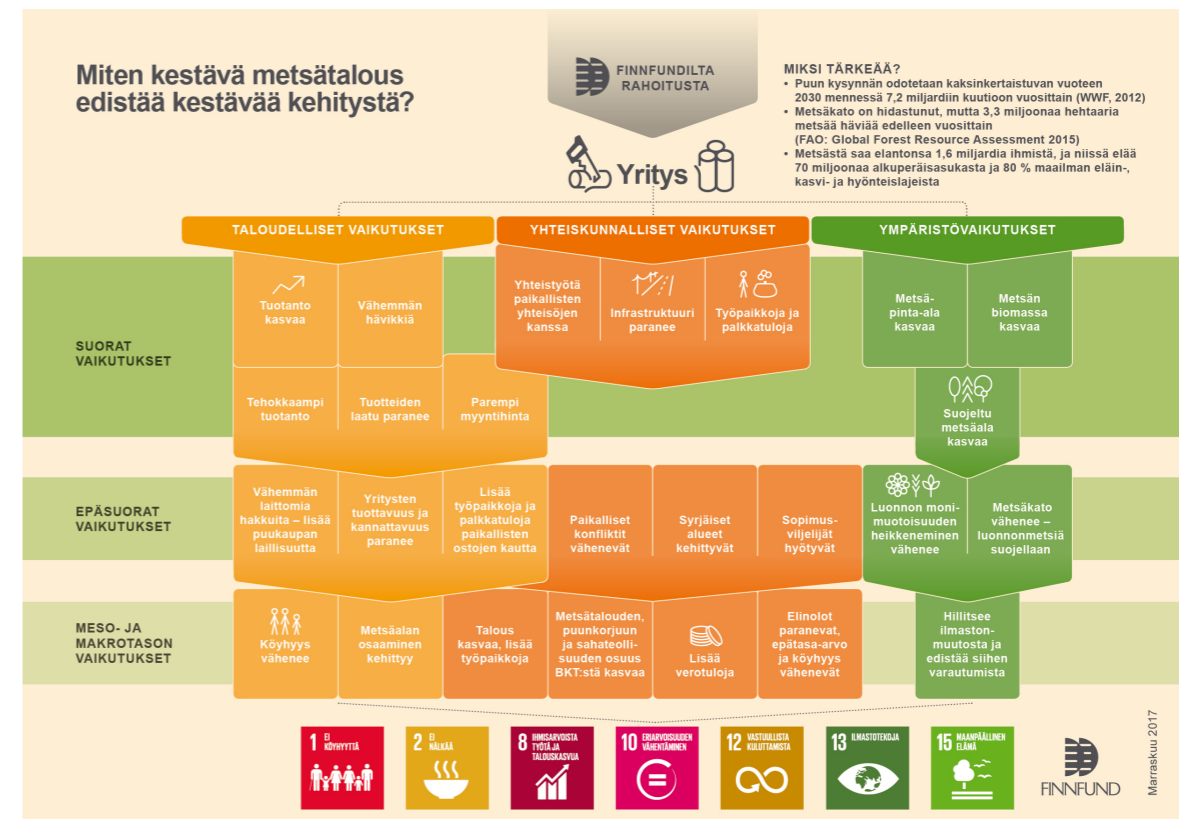
Sertifiointi vaikuttaa myös taloudelliseen tuottoon: tehostetun toiminnan ansiosta metsäyhtiöt

“Finnfund kannustaa metsänhoidon parissa toimivia asiakkaitaan hankkimaan sertifiointin ja tarjoaa siihen tukea.”

saivat keskimäärin 1,8 Yhdysvaltain dollaria paremman myyntihinnan kuutiolta. Yleisesti ottaen sertifiointista hyötyvät eniten trooppisilla alueilla toimivat pienet ja keskiuuret tuottajat.

Finnfund on mukana rahoittamassa yli 80 % Saharan eteläpuolisen Afrikan FSC-sertifioitua metsäyhtiötä, jos poissuljetaan Etelä-Afrikka ja Swasimaa.

1) Mm. WWF: The impact of FSC certification; Medjibe et al (2013): Certified and uncertified logging concessions compared in Gabon; Cerrutti et al (2014): Social impacts of the FSC certification.

Rahoitusta ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen

Finnfund on Suomen keskeinen työkalu ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tukemiseen kehitysmaissa.

Vuonna 2016 Finnfund teki maksatuksia 46,2 miljoonalla eurolla 26 yritykseen tai rahastoon, jotka toiminnallaan hillitsevät ilmastonmuutosta tai edistävät siihen sopeutumista. Käytännössä se tarkoittaa esimerkiksi puhdasta energiantuotantoa, kestävä metsätaloutta, maatalouden kehittämistä sekä uusia toimeentulon mahdollisuuksia tarjoavaa mikrorahoitusta.

Suomen viralliseksi ilmastorahoitukseksi tästä summasta luokiteltiin 7,6 miljoonaa euroa, koska mukaan lasketaan vain kehitysyhteistyöksi luettava rahoitus eli oman pääoman ehtoiset sijoitukset – ei siis lainkaan lainoja.

Koko Suomen antama julkinen kehitysmaille kanavoitava ilmastorahoitus oli yhteensä noin 43

miljoonaa euroa. Tästä rahoituksesta kanavoitiin hillintään 58 % ja sopeutumiseen 42 %.

Viimeisen viiden vuoden aikana, vuosina 2012–2016 Finnfund on tehnyt maksatuksia ilmastonmuutosta hillitseviin tai sopeutumista edistäviin hankkeisiin yhteensä 155,1 miljoonalla eurolla.

Finnfundin rahoitus ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen 46,2 miljoonaa euroa

- 1 EI KÖYHYTTÄ
- 8 IHMISSÄRKIVISTÄ TYÖLLÄ JA TALOUSKASVU
- 9 KESKIMÄISELLISITTÄ, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA
- 12 VASTAUSTIETÄ KILPAILUKYKY
- 13 ILMASTOTEKIJÄ
- 15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ

Miro Forestry sai FSC-sertifioinnin Ghanassa ja Sierra Leonessa

Metsäkato ja ilmastonmuutos ovat akuutteja ongelmia Länsi-Afrikassa. Samaan aikaan alueella tarvitaan yhä enemmän kestävästi tuotettua puuta ja puutuotteita.

Miro Forestry viljelee tällä hetkellä noin 3 200 hehtaaria istutusmetsää Ghanassa ja Sierra Leonessa. Yritys aloitti vuonna 2016 ulkopuolisen arvioinnin ja nyt tavoite on saavutettu: kummankin maan yksikkö on nyt FSC®-sertifioitu. "Länsi-Afrikassa, jossa FSC-sertifiointi on harvinaista, on erityisen tärkeää, että Miro Forestry toimii vastuullisesti ja tukee omalla toiminnallaan huomattavasti yhteiskunnan ja ympäristön kehitystä. Haluamme olla hyvä kumppani niin paikallisesti kuin kansainvälisestikin", kertoo ympäristö-, terveys-, turvallisuus- ja sosiaaliasioiden vastaava

Stephanie Doig.

Vuonna 2016 Miro Forestry työllisti 994 ihmistä, joista 175 oli naisia. Lisäksi se osti paikallisia tuotteita ja palveluita yli kolmella miljoonalla eurolla. Taistelu ilmastonmuutosta ja metsäkatoa vastaan ovat toiminnan ytimessä:

Miro Forestryn omistamat metsäalueet sitoivat vuonna 2016 yli 350 000 ekvivalenttitonnia hiilidioksidia (tCO2e), ja sen hallinnoimat suojelualueet kattoivat yli 3 000 hehtaaria. Vuoden 2016 loppuun mennessä yhtiö oli koko toimintansa aikana istuttanut yli 9 miljoonaa puuta.

Maa: Sierra Leone, Ghana
Toimiala: Metsä ja puutteiden valistus
Finnfundin sijoitusvuosi: 2014
Lue lisää: Finnfundin vuosikertomus 2016

Miro Forestry näyttää tietä vastuullisille istutusmetsille Länsi-Afrikassa

Verotuloja kehitysmaiden valtioille

Finnfundin rahoittamat yritykset maksoivat veroja ja veroluonteisia maksuja vuonna 2016 yhteensä 334 miljoonaa euroa toimintamaissaan.

Tästä 59 miljoonaa euroa maksoivat yritykset, joita Finnfund rahoittaa suoraan ja 220 miljoonaa euroa ne yritykset, joihin Finnfund on sijoittanut rahastojen kautta. Lisäksi Finnfund on sijoittanut esimerkiksi rahoituslaitoksiin, joiden tehtävänä on tarjota rahoitusta muun muassa pienyrityksille. Nämä rahoituslaitokset maksoivat veroja ja veroluonteisia maksuja yhteensä 55 miljoonaa euroa.

Maantieteellisesti eniten veroja ja veroluonteisia maksuja maksettiin Afrikan maihin: yhteensä 115 miljoonaa euroa.

Yritysten tuloksestaan maksamien yhteisöverojen osuus kokonaisuudesta oli 148 miljoonaa euroa (44 % kaikista veroista ja veroluonteisista maksuista). Tästä summasta 101 miljoonaa euroa eli suurimman osan maksoivat yritykset, joihin on sijoitettu rahastojen kautta.

Yhteisöveroja maksettiin eniten pankki- ja rahoitussektorilla. Sen sijaan esimerkiksi uusiutuvan energian hankkeet maksavat tyypillisesti suhteellisen vähän yhteisöveroja Finnfundin sijoitusaikana, sillä hankkeet vaativat suuria investointeja ennen kuin niistä saadaan taloudellista tuottoa. Usein uusiutuvan energian hankkeet ja muut isot infrastruktuurihankkeet hyötyvät myös alkuvaiheessa valtioiden myöntämistä investointeja houkuttelevista verolomista.

Miksi verotulot ovat tärkeitä?

Finnfundin tehtävänä on edistää kehitysmaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä. Tähän kehitykseen kohteet tarvitsevat myös verotuloja ja muita maksuja. Niiden turvin maiden julkinen hallinto voi rakentaa ja tarjota kansalaisilleen palveluja, kuten kouluja, terveydenhuoltoa ja infrastruktuuria.

Yksi Finnfundin työn tärkeimmistä kehitystavoitteista ja saavutuksista onkin rahoitettujen yritysten toimintamaissaan maksamat verot ja muut maksut maan julkiselle sektorille.

Muiden kehitysrahoittajien tavoin Finnfund on usein mukana alkuvaiheessa vähentämässä riskiä ja mahdollistamassa hankkeen käynnistymistä.

Yhteisöverojen lisäksi yritykset maksoivat 186 miljoonaa euroa (56 % kaikista veroista ja veroluonteisista maksuista) muita veroluonteisia maksuja, kuten myyntiveroja, elinkeinoveroja, arvonlisäveroja, lisenssi- ja tullimaksuja, osinkoveroja sekä erilaisia valtiolle maksettavia hallinnointi- ja lupamaksuja. Mikäli yritys on saanut valtiolta yritystukia, ne on puolestaan vähennetty tästä summasta.

Veroluonteisten maksujen seurannalla on merkitystä, sillä monissa kehitysmaissa valtio kerää osan yksityisen sektorin maksamista tuloista erilaisten maksujen muodossa. Siten ne osaltaan tukevat yhteiskunnan palveluiden ylläpitoa ja kehitystä.

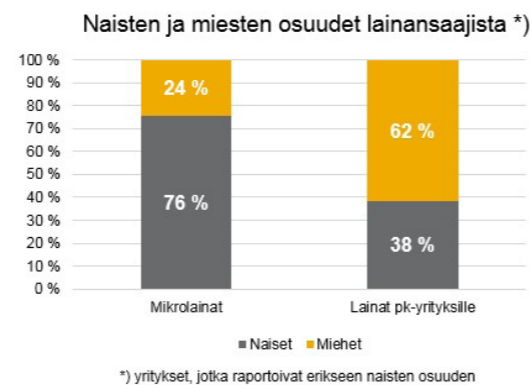

Mikrolainoja ja rahoitusta kehitysmaihin

Finnfund rahoittaa sekä suoraan että rahastojen kautta rahoituslaitoksia erityisesti Afrikassa ja köyhissä Aasian maissa. Ne tarjoavat rahoituspalveluja tyypillisesti pienille ja keskisuurille yrityksille sekä yksittäisille ihmisille, joilla ei ole usein muita mahdollisuuksia päästä luotettavien ja virallisten pankkipalvelujen piiriin. Pienimpiä mikrolainoja tarjotaan usein yksittäisille ihmisille tai pienyrittäjille, joilla on esimerkiksi oma kauppa, viljelmä tai ompelimo.

Vuonna 2016 tehtiin kaksi uutta investointia pienlainoja myöntäviin rahoituslaitoksiin. Määrällisesti Finnfundin rahoittamilla rahoituslaitoksilla oli vuoden 2016 lopussa myönnettynä 1,7 miljoonaa mikrolainaa, mikä oli vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lainojen keskimääräinen koko kuitenkin kasvoi ja samalla yhteenlaskettu mikrolainojen arvo kasvoi 1,8 miljardiin euroon. Suurin osa lainoista myönnettiin Aasiassa. Mikrolainoja myönnetään erityisesti naisille – niiden ottajista kolme neljästä oli naisia.

Lisäksi Finnfund rahoitti pieniä ja keskisuuria yrityksiä rahastojen ja pienrahoituslaitosten kautta Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Myönnettyjen pienyrityslainojen arvo oli yhteensä 2,3 miljardia euroa, mikä oli 50 % edellisvuotta enemmän. Naisia yrityslainojen saajista oli reilu kolmannes.

Sathapanalta mikro- ja pienyrityslainoja maaseudulle

Sathapana on kambodžalainen pankki, joka tarjoaa mikro- ja pienyrityslainoja erityisesti maaseudun köyhille asukkailla ja pienyrityksille. Sathapanalla on laaja konttori- ja palveluverkosto, joten se pystyy tavoittamaan asiakkaita myös maaseudulla ja harvaan asutuilla seuduilla, joilla pankkitoiminta perinteisesti on ollut haasteellista. Sathapana rahoittaa erityisesti maataloutta, joka on myös Kambodžan suurin työllistäjä. Sen tarjoaman rahoituksen avulla maanviljelijät voivat kasvattaa toimintaansa ja kohentaa tulotasoaan hankkimalla tarvitsemiaan siemeniä, lannoitteita ja koneita.

Vuonna 2016 Sathapana työllisti lähes 4 000 henkilöä, joista noin 37 % oli naisia. Vuoden 2016 lopussa Sathapana oli myöntänyt yli 92 000 mikrolainaa, arvoltaan yhteensä 158 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Lisäksi se oli myöntänyt noin 45 000 pienyrityslainaa, ja niiden arvo oli yhteensä noin 412 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria.

Noin 55 % Sathapanan mikro- ja pienyrityslaina-asiakkaista on naisia.

Maa: Kambodža
Toimiala: Rahoituslaitokset
Sijoitusvuosi: 2014
Lisätietoa: www.sathapana.com.kh

Toimivat rahoituspalvelut ovat taloudellisen kehityksen edellytys

Rahoituspalvelujen saatavuudella on merkittävä rooli, kun puhutaan köyhyyden vähentämisestä, työpaikkojen luomisesta tai jopa sukupuolten välisestä tasa-arvokuilusta.

Kehittyvillä markkinoilla merkittävä osa työpaikoista on pienissä yrityksissä, joiden pääsy perinteisten rahoituspalveluiden piiriin on usein hankalaa. Rahoituksen puute on keskeinen este yritysten kasvulle.

Pankkipalveluilla on myös tärkeä rooli naisten ja kaikkein köyhimpien aseman edistämisessä. Erityisesti säästötilien ja sähköisten maksuvaihtoehtojen yleistymisen auttavat investoimaan tulevaisuuteen ja suojautumaan riskeiltä.

Kehitysrahoituslaitokset, kuten Finnfund, pystyvät tarjoamaan kehitysmaiden pankeille ja muille rahoituslaitoksille pitkäaikaista ja edullista rahoitusta, mikä antaa niille mahdollisuuden laajentaa luotonantoaan sekä kehittää digitaalisia palveluita.

“Pankkipalveluilla on tärkeä rooli naisten ja kaikkein köyhimpien aseman edistämisessä”

Uudet digitaaliset ratkaisut ja erilaiset asiamiesmallit tuovat aikaisemmin pankkipalveluiden ulkopuolella olevia ihmisryhmiä ja maantieteellisiä alueita palveluiden piiriin.

Rahastojen kautta rahoitusta ja osaamista kehitysmaiden yrityksille

Monissa kehitysmaissa erityisesti pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on vaikeuksia saada riskiä sietävää rahoitusta toiminnan käynnistämiseen tai sen laajentamiseen. Erityisesti näiden pienempien yritysten tukemiseen Finnfund käyttää pääomasijoitusrahastoja.

Rahastot pystyvät kokoamaan riskirahoitusta sellaisille hankkeille ja yrityksille, jotka muuten usein jäävät rahoituspalveluiden ulkopuolelle. Lisäksi ne pystyvät tyypillisesti tarjoamaan yritysten kehittämiseen muuta tukea, kuten toimialaan tai ympäristö- ja yhteiskuntavastuuseen liittyvää osaamista.

Rahastosijoituksia viime vuosina harkiten

Rahastosijoitusten merkitys Finnfundin sijoitussalkussa on vähentynyt merkittävästi, sillä uusia sijoituksia on tehty viime vuosina vain muutamia.

Rahastosijoituksia pyritään tekemään kaikkein köyhimpiin ja hauraisiin maihin, joissa yrityksillä on haasteita saada kohtuuhintaista rahoitusta sekä tietyille toimialoille, kuten uusiutuvaan energiaan tai kestäväan metsätalouteen.

Vuoden 2016 lopussa Finnfundin salkussa oli 36 rahastosijoitusta, joihin on tehty sitoumuksia 186 miljoonan euron edestä. Niiden tasearvo oli yhteensä 70 miljoonaa euroa, eli niiden osuus oli noin 20 % Finnfundin koko sijoitussalkusta.

Puolet rahastosijoituksista kohdistuvat Afrikkaan, viidennes Aasiaan. Globaaleja, eri maanosissa toimivia rahastoja on kaikista rahastosijoituksista 17 % (6 kappaletta), ja Latinalaisessa Amerikassa toimii 10 % (5 kappaletta).

Painopiste on rahastoissa, jotka rahoittavat liiketoiminnan laajentamisessa tarvittavia investointeja. Rahastosijoituksista 75 % (140 miljoonaa euroa) on tehty rahastoihin, jotka sijoittavat pk-yrityksiin (82 miljoonaa euroa), metsään, maatalouteen tai uusiutuvaan energiaan (58 miljoonaa euroa).

Puolet Finnfundin sijoitussalkussa olevista rahastosijoituksista (122 miljoonaa euroa) on tehty vuosina 2006–2010. Viime vuosina uusia sijoituspäätöksiä on tehty vain muutamia, ja esimerkiksi vuonna 2016 ei tehty yhtään uutta sijoituspäätöstä rahastoihin. Finnfundin keskimääräinen rahoitusosuus rahastoissa on 7 %.

Erityisosaamista rahastoista

Ennen sijoituspäätöstä Finnfund käy läpi rahaston sijoituspolitiikan ja varmistaa, että rahastolla on osaava ja periaatteiltaan Finnfundin vaatimuksia vastaava manageri hallinnoimassa sitä. Finnfund on usein myös mukana rahoittamiensa rahastojen hallinnossa ja varmistaa siten, että varat sijoitetaan kehityspoliittisesti tarkoituksenmukaisella ja kestävällä tavalla.

Miten rahaston kautta voidaan tukea pienten yritysten kehitystä?

Kehitysmaissa rahoituksen saaminen on varsinkin pienten ja keskisuurten yritysten merkittävin haaste: Maailmanpankin osana toimivan IFC:n mukaan noin 65 miljoonaa pientä yritystä kärsii rahoituksen puutteesta. Mikroyritysten, pienten ja keskisuurten yritysten rahoitusvaje kehitysmaissa on arviolta 5 200 miljardia dollaria. Naisten omistamien yritysten osuus tästä on noin kolmannes.

Pääomarahastot ovat merkittävä rahoituskanava pienille kasvuhakuisille yrityksille kaikkialla maailmassa, niin kehittyvillä kuin kehittyneillä markkinoilla. Esimerkiksi Nepalissa pk-yritysten saama rahoitus on tällä hetkellä noin 731 miljoonaa dollaria, mutta tarve on monikertainen: vajetta on 3,6 miljardia Yhdysvaltain dollaria, ja valtaosa rahoituksen tarvisijoista mikroyrityksiä.¹⁾

¹⁾ IFC MSME Finance Gap. Assessment of the Shortfalls and Opportunities in Financing Micro, Small and Medium Enterprises in Emerging Markets (2017)

Kohti kestäväen kehityksen tavoitteita

Yrityksillä on merkittävä rooli kestäväen kehityksen edistämässä ja köyhyyden vähentämisessä.

YK:n jäsenmaiden vuonna 2015 sopimien Agenda 2030:n ja kestäväen kehityksen tavoitteiden osalta on ollut selvää, että niitä ei voida saavuttaa pelkästään julkisella kehitysavulla.

Äärimmäisen köyhyyden poistaminen, ilmastomuutoksen hillintä, luonnon monimuotoisuuden katoamisen pysäyttäminen tai edullisen ja puhtaan energian tarjoaminen kaikille ovat esimerkkejä tavoitteista, jotka eivät voi toteutua ilman yritysten mukana oloa. On myös selvää, että yritykset eivät voi yksin ratkaista kaikkia kehityshaasteita – erilaisia toimia ja toimijoita tarvitaan.

Arvioiden mukaan tavoitteiden saavuttamiseksi kehitysmaat tarvitsisivat lisäinvestointeja jopa 2 500 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Merkittävän

osan tästä summasta pitäisi tulla yksityiseltä sektorilta. Finnfund on yksi Suomen työkaluista tämän rahoituksen mobilisoimiseen.

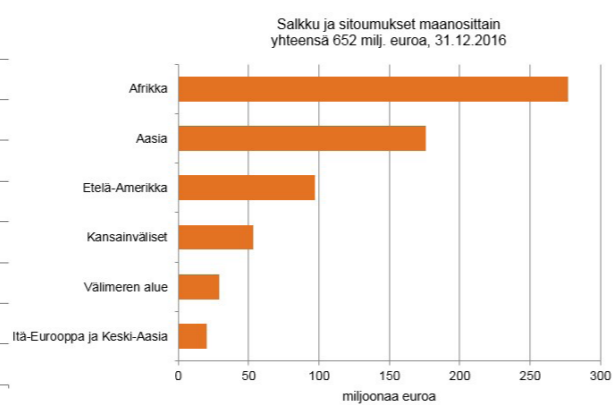
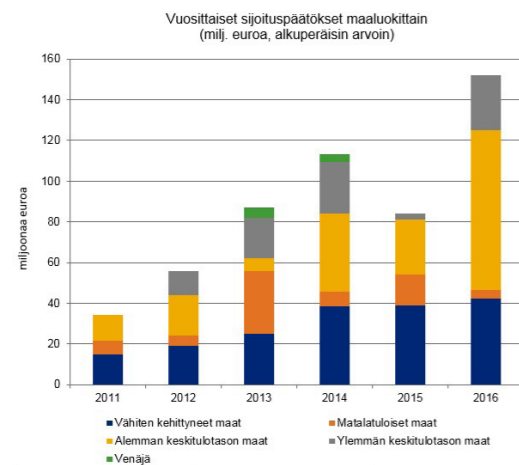
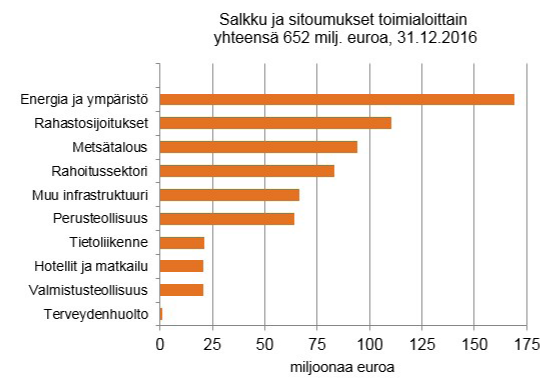
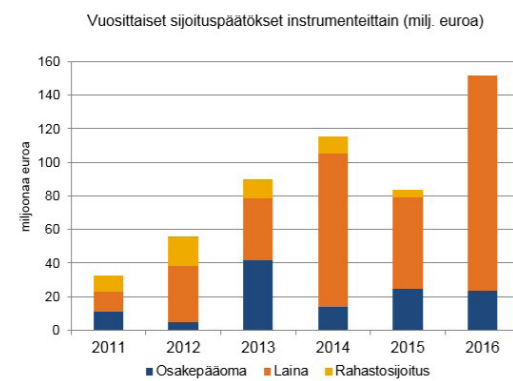
Finnfundin rahoitus toimii usein vipuvartena ja mobilisoi lisää rahoitusta sellaisissa hankkeissa, jotka eivät muuten ehkä toteutuisi. Samalla Finnfund pyrkii vahvistamaan investointien kehitysvaihtokutsia ja lisäämään vastuullisuutta niin ihmisten, ympäristön ja yhteiskunnan kannalta.

Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi kehitysvaihtokutsujen ennakkoarviointia ennen sijoituspäätöstä sekä maksatuserien sitomista vastuullisuutta edistävien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Olemme koonneet alla olevaan kuvaan esimerkkejä siitä, miten Finnfund edistää omalla toiminnallaan 17 kestäväen kehityksen tavoitteen toteutumista.

Yleistietoa Finnfundin sijoituksista

152 miljoonaa euroa uusia sijoituspäätöksiä.

397 miljoonaa euroa sijoitusomaisuus hankkeissa 31.12.2016.

82 % uusista sijoituspäätöksistä kolmeen köyhimpään maaluokkaan.

Kehitysvaikutuksia Finnfundin rahoittamista hankkeista

Tälle sivulle on koottu kehitysvaikutuksia Finnfundin rahoittamista hankkeista.

Tiedot kerätään vuosittaisella, toimialojen mukaan räätälöidyillä kyselyillä. Kyselyjen avulla Finnfund seuraa rahoittamiensa yritysten tuottamia kehitysvaikutuksia koko sijoitussalkun tasolla.

Tämän lisäksi kehitysvaikutusten seurantaan ja arviointia tehdään hankekohtaisesti.

Eri vuosien tuloksia vertailtaessa on tärkeää huomioida, että Finnfundin sijoitussalkku muuttuu vuosittain – mukaan tulee uusia sijoituksia ja osa niistä päättyy. Siten yksi uusi tai salkusta poistunut sijoitus voi muuttaa tuloksia yksittäisen indikaattorin osalta merkittävästi. Eri vuosien vertailu kertookin enemmän sijoitussalkun kuin yksittäisten hankkeiden tai indikaattorien kehityksestä.

Kehitystulos	Suorat sijoitukset	Rahastot	Rahoituslaitokset	Yhteensä (2016)	Yhteensä (2015)
Suorat työpaikat	14 607	479	14 866	29 952	25 603
Naisten suorat työpaikat	4 137	185	5 177	9 499	9 137
Epäsuorat työpaikat	9 085	73 829	1 109 242	1 192 156	105 483
Naisten epäsuorat työpaikat	1 530	23 076	5 544	30 150	24 388
Verot ja veronkaltaiset maksut (milj. EUR)	59	220	55	334	285
Paikalliset ostot (milj. EUR) ¹⁾	4 164	-	-	4 164	300
Tuettujen viljelijöiden lukumäärä ²⁾	38 046	-	-	38 046	15 812
Tuotettu energia (GWh) ³⁾	720	5 899	-	6 619	3 124
Asuntolainojen lukumäärä ⁴⁾	-	89	57 634	57 723	8 446
Asuntolainojen määrä (milj. EUR) ⁴⁾	-	-	386	386	397
Mikrolainojen lukumäärä ⁵⁾	-	1 414 694	263 041	1 677 735	3 339 060
Mikrolainojen määrä (milj. EUR) ⁵⁾	-	1 570	251	1 821	755
Pienyrityslainojen lukumäärä ⁶⁾	-	5 154	452 139	457 293	236 219
Pienyrityslainojen määrä (milj. EUR) ⁶⁾	-	111	2 182	2 293	1 547
Suomen viralliseksi ilmastorahoitukseksi raportoitava osuus Finnfundin rahoituksesta (EUR) ⁷⁾	-	-	-	7 600 000	14 000 000

Vastauksia saatiin yhteensä 92 yrityksestä (vuonna 2015 yhteensä 89 yritystä). Koska osa indikaattoreista on sektorikohtaisia, niihin vastanneiden yritysten lukumäärä poikkeaa kokonaisvastanneiden lukumäärästä seuraavasti:

¹⁾ 31 kpl, ²⁾ 25 kpl, ³⁾ 18 kpl, ⁴⁻⁶⁾ 12 kpl

⁷⁾ Suomen viralliseksi ilmastorahoitukseksi voidaan luokitella vain kehitysyhteistyöksi luettava rahoitus eli oman pääoman ehtoiset sijoitukset, ei siis esimerkiksi lainoja.

Kehitysvaikutusten arviointi Finnfundissa

Finnfundin tehtävänä on edistää kehitysmaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä rahoittamalla niissä kannattavia ja vastuullisesti toimivia yrityksiä. Kehitysvaikutusten arvioinnissa keskitytään yrityksiin ja niiden lähimpiin sidosryhmiin.

Arviointityökalun (DEAT, Development Effect Assessment Tool) sisältämiä indikaattoreita on kehitetty yhteistyössä muiden eurooppalaisten kehitysrahoituslaitosten kanssa, jotta yhteisten hankkeiden arviointi ja vertailtavuus olisi mahdollisimman helppoa. Indikaattoreita käytetään myös vuosittaisessa, ulkoministeriön laatimassa omistajaohjausmuistiossa.

Kehitysvaikutukset kerrotaan kokonaisuudessaan kunkin yrityksen osalta. Tuloksia ei siis ole attribuoitu eli pilkottu Finnfundin rahoitusosuuden

mukaisesti, sillä vaikutusmekanismien todentaminen on haasteellista, eikä arviointiin ole toistaiseksi löydetty kansainvälisesti luotettavaksi todettua menetelmää.

Kehitysrahoituksessa on tyypillistä, että vaikutus riippuu rahallisen panoksen lisäksi esimerkiksi rahoitusinstrumentin ominaispiirteistä (esim. laina, pääomasijoitus, välirahoitus, takaus), hankkeen riskisyydestä, rahoittajan aktiivisuudesta ja vaikutusmahdollisuuksista esimerkiksi ulkopuolisen rahoituksen katalysoinnissa, riskisyyden vähentämisessä tai vastuullisuuden kehittämisessä.

Finnfund kuitenkin seuraa aktiivisesti attribuoinnista käytävää keskustelua ja työkalujen kehittymistä sekä tekee yhteistyötä muiden eurooppalaisten kehitysrahoittajien kanssa.

Miten tiedot kootaan?

- Vuoden 2016 lopun tilannetta kuvaavat tiedot saatiin 92 yrityksestä.
- Hankkeiden kehitysvaikutuksia on seurattu koko salkun tasolla vuodesta 2010 alkaen. Kehitysvaikutusten arviointia kehitetään jatkuvasti.
- Kehitysvaikutusten seuranta perustuu kansainvälisten kehitysrahoittajien yhteisesti sopimiin indikaattoreihin (HIPSO), jotka ovat yhteensopivia Global Reporting Initiative:n (GIIN) IRIS-indikaattorien kanssa.
- Tiedot kerätään vuosittaisella, toimialojen mukaan räätälöidyillä kyselyillä. Tämän lisäksi kehitysvaikutusten seuranta ja arviointia tehdään hankekohtaisesti.

Lisätietoja

- Finnfundin kotisivut www.finnfund.fi
- Hankekartta <http://map.karttapalvelut.fi/finnfundnew>
- Vuosikertomus 2016 <http://annualreport.finnfund.fi/2016>
- Harmonized Indicators for Private Sector Operations (HIPSO)
- Maailmanpankin World Development Report 2013: Jobs
- WWF (2014): The impact of FSC certification
- WWF (2015): Profitability and sustainability in responsible forestry
- WWF (2012): Living forest report
- FAO (2015): Global forest resource assessment
- Medjibe et al (2013): Certified and uncertified logging concessions compared in Gabon
- Cerrutti et al (2014): Social impacts of the FSC certification
- IFC (2017): MSME Finance Gap: Assessment of the Shortfalls and Opportunities in Financing Micro, Small and Medium Enterprises in Emerging Markets
- IEA (2016): World energy outlook
- IEG (2016): Financial viability of the electricity sector in developing countries
- McKinsey (2015): Brighter Africa
- UNCTAD (2014) World Investment Report

